

Bs Trâm Thị Minh Trí -

1. Định nghĩa và nguồn gốc

Đột quỵ tuyến yên là một hội chứng lâm sàng cấp tính gây ra bởi tình trạng xuất huyết hoặc nhồi máu tuyến yên. Tình trạng này thường xảy ra trên nền một khối u tuyến yên có sẵn (thường là u tuyến - adenoma). Thuật ngữ "Apoplexia" có nguồn gốc từ tiếng Hy Lạp, có nghĩa là bất ngờ do đột quỵ. Trong lịch sử, ca tử vong đầu tiên do xuất huyết trong u tuyến yên được Bailey ghi nhận vào năm 1898, và thuật ngữ "pituitary apoplexy" chính thức được Brougham và cộng sự đưa ra vào năm 1950.

2. Dịch tễ học và Cơ chế bệnh sinh

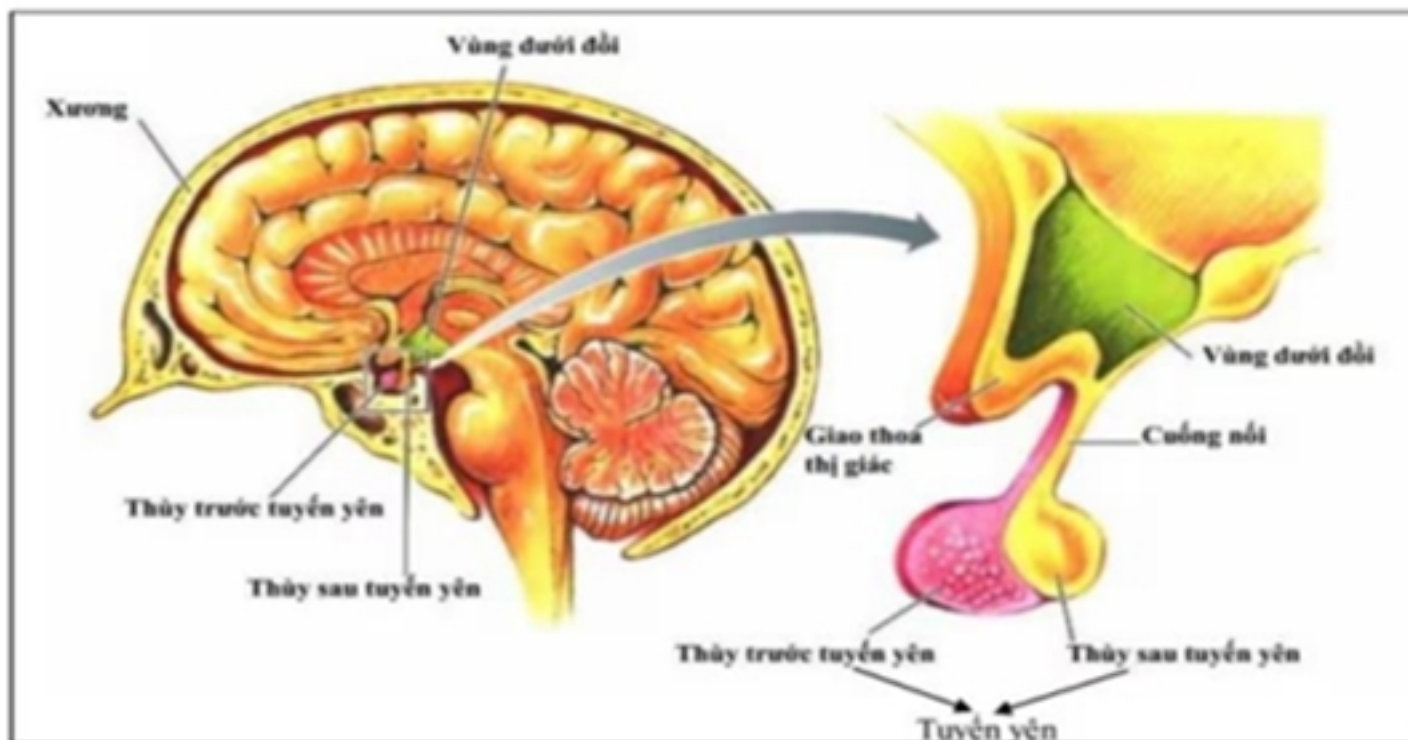
Dịch tễ học: Đây là một cấp cứu nội tiết hiếm gặp với tỷ lệ mắc khoảng 0,17 ca trên 1.000.000 người mỗi năm. Bệnh thường gặp nhất ở độ tuổi từ 50-60 và nam giới có nguy cơ mắc cao hơn nữ giới. Tỷ lệ tử vong vẫn còn cao đáng kể, dao động từ 29 – 60% nếu không được xử trí kịp thời.

Cơ chế: Khối u tuyến yên phát triển quá nhanh tạo ra sự mất cân bằng giữa cung và cầu máu. Các mạch máu trong khối u thường mỏng manh, dễ vỡ, cộng với áp lực nội yên cao dẫn đến tình trạng xuất huyết hoặc thiếu máu cục bộ gây nhồi máu. Đáng lưu ý, trong 75-80% trường hợp gặp, đột quỵ chính là biểu hiện lâm sàng đầu tiên giúp phát hiện khối u tuyến yên tiềm ẩn.

Chẩn đoán và điều trị đờm quai tuyến yên

Viết bởi Biên tập viên

Thứ 6, 24 Tháng 6 2026 10:43 -

[Xem tiếp tại đây](#)